

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

HARALAMBOS D. VASILOPULOS
ARHI-MANDRIT

AZIZ NIKOLAOS

8. BASKI

Anısı 6 Aralıkta kutlanmaktadır

BİRİNCİ BASKININ ÖN SÖZÜ

Tüm azizler, azizdirler, ancak, Aziz Nikolaos, büyük azizlerin grubundandır. Her yerde ona saygı gösteriyorlar, hem doğuda hem de batıda, hem kuzeyde, hem de güneyde. Fakat, denizciler tarafından ayrı sevilmiştir. Çünkü o, onların koruyucusudur. Onun için de, vapurların çoğunda onun adı geçmektedir. Onun ikonası, her kaptanın odasında asılıdır. Fırtınalı denizde ve bir tehlike karşısında kaldıklarında, ondan medet diliyorlar:

— Aziz Nikolaos, bana yardım et! Veya da, Aziz Nikolaos, direksiyona geç!

Liman girişlerinde ve burunlarda, onun adına yapılmış büyük veya küçük kilisecikler bulacaksınız. Bunlar uzaktan görünüyorlar, ta ki denizciler onlardan cesaret ve güç alsınlar diye. Onlar, adak doludurlar. O adaklar da, büyük bir deniz kazasından sonra kurtulanlar tarafından oraya konulmuşlardır.

Aziz Nikolaos, Allah'tan büyük inayet aldı. Çünkü, Hıristiyanlığın takibat altında olduğu o kara ve karanlık yıllarda yaşadığı hâlde, Hıristiyan hayatı yolunda ilerlemeye devam etti. O zamanın zalim yöneticilerinin putperestlik öfkesini atlatabildi.

O, hiçbir zaman eğilmedi. Arkasına bakmadı. Azizlik yolunda hiç durmadı. Buhranlı hayatında tek bir düşüncesi ve tek bir amacı vardı: İsa Mesih'in adı için kurban olması-şehit olmasını istiyordu. Şöyle mum gibi erimesini istiyordu. Böylece, diğerleri aydınlanacak ve Allah'ın krallığına gideceklerdi.

O, sakın, uysal ve dingindi. Ancak, dinini savunmak söz konusu olduğunda, o zaman kendisi aslan kesiliyordu. O vakit mücadele ediyor, savaşıyor, sesini yükseltiyor ve öne geçiyordu. O zaman, İsa Mesih'in gerçek ışığını yükseklere kaldırıyordu. Yozlaşmış sapık mezhep mensupları ve dinsiz putperestler, onu karartmak ve söndürmek istiyorlardı.

Onun hayatı maceralarla, çok çalkantılı ve ileri görüşlü olarak geçmiştir. İlk bakışta, hayatı öğreticidir. Her Ortodoks Hıristiyan tarafından okunması gerekir ve buna değerdir.

Arhimandrit HARALAMBOS VASILOPULOS
Atina, Mart 1971

BİRİNCİ BÖLÜM

AZİZ NİKOLAOS'UN HAYATI

Aziz Nikolaos, M.S. 250 yılında, Küçük Asya'nın Likia bölgesinin Patara denilen yerde dünyaya gelmiştir. O, tek çocuk idi. Ebeveyni dindar ve malî yönden de iyi durumdaydılar. Ailevi varlığı oldukça çoktu. Kendisine rahat ve kolay bir hayat temin edebilirdi.

Ancak o, daha bebeklik çağından itibaren, hayatta kolay yolu takip etmeyeceğini göstermişti. O, daha küçük yaştan beri, sert ve lâkin de aziz olan mücadele yolunu seçti. Böylece de, kalan günlerde, diğer bebekler gibi normal süt emerken, Çarşamba ve Cuma günleri bütün gün süt emmez, sdece güneş battıktan sonra bir kere süt emiyordu.

Gün gelip de okul çocuğu yaşına vardığı vakit çok çalışkandı. Ahlâksız konuşmalardan uzaklaşıyor ve uzak duruyordu. Hiçbir zaman yaramaz arkadaşları istemiyordu. Oyunlar yerine, büyüklerle beraber olup tartışmaları seviyordu. Büyükler ve yaşlıların yanında, kendisine ruhen faydalı olan örnekler ve tavsiyeleri dinliyordu. İnsanın karakterini tehlikeye sokan düşmanlar hakkında bir şeyler işitiyordu. Faziletli insanların hayatlarında, şeytanın kurabilecek desiseleri öğreniyor ve son derece faydalı sonuçlar çıkarıyordu.

Bu arada, her zaman birinci olarak kiliseye koşuyordu. Orada, kandillerin bal rengi ışığı ve günlüğün (tütsü) tatlı kokusu altında, ruhunu, Allah korkusu ve iman ile sulansın diye bırakıyordu. Tertemiz çocuk kalbinin içinde, aşırı derecede bir sevinç ve Hıristiyan inancı dolup taşmağa başladı.

Fakat, oldukça küçük bir yaşta iken, ebeveyni birbiri ardından vefat etti ve böylece öksüz kaldı. Onun aziz hayatı, karakteri, davranışı, uysallığı, sadeliği ve ciddiliği onu çok meşhur yaptı. O zamanlarda, Likia'da başpapaz amcasıydı. Onun da adı Nikolaos idi.

ALLAH'IN HİZMETİNDE

Aziz Nikolaos büyüdüğünde, amcası onu Allah'ın hizmetine davet etti ve bu iş için ne kadar da istekli olduğunu görünce, onu papaz yaptı. Onu papaz yaparken başrahip olan amcası Kutsal Ruh tarafından ilham aldı ve dedi:

— Bugün papaz olarak tayin edilen şu genç, çok yakın zamanda, başrahip olacaktır. Birçok üzgün ve acılı insanı sakinleştirip teselli edecek ve birçok insanı da Gökyüzünün Krallığına gönderecektir.

Dediğimiz gibi, ebeveyni öldüğü zaman, arkalarında büyük bir servet bıraktı. Nikolaos şimdi bu servetle çok iyi bir hayat geçirebilirdi.

Eğlenerek hayatın tadını çıkarabilirdi. Ancak, böyle bir şeyi hiçbir zaman kabul etmeyecekti. Hiçbir zaman kendisini öne koymuyordu. O, başkalarını düşünüyordu. Onun aklı, Allah'ın çocukları ve kendi kardeşleri saydığı o haksızlığa uğramış, aç kalmış, fakir düşmüş, hasta olmuş ve zavallı olanlarda idi.

Servetini satıp elde ettiği tüm o paralarını zayıf ve fakir olanların ihtiyaçlarını karşılamak için harcadı. Servetiyle öksüz ve dul kadınları besledi. Çıplak ve zavallıları giydirdi. Umutsuzluğa düşmüş olanlara selâmet getirdi. Ne kadar seviniyor, ne kadar mutlu oluyor ve ne kadar da huzur buluyordu, kendilerine baktığı o insanların yemek yediklerini, giyindiklerini ve onun sevgisinden cesaret aldıklarını, sevindiklerini ve umutlandıklarını görünce çok seviniyordu.

ÜÇ TANE TEMİZ KIZI KURTARIYOR

Nikolaos'un açık elli oluşu, iyilik sever ve hoşgörülü oluşu, günah çukurundan birçok Hıristiyan'ı kurtarmış oldu. O zaman, verdiği sadakalarla, üç tane genç kızın günah çukuruna düşmelerini önledi. Bunun nasıl meydana geldiğini bir dinleyiniz bak:

Aziz Nikolaos zamanında, Likia'nın Patara yerinde çok zengin bir adam yaşıyordu. Onun üç tane güzel genç kızı vardı. Onun adı meşhurdu ve ailesinde huzurlu bir hayat geçiriyordu. Ancak, bir gün geldi ve o güzel hayatı ile zenginliğini kaybetti. Fakirliği o kadar büyüdü ki artık çekilmez oldu. Bu büyük zorluk karşısında dayanamadı. Daha önceleri güzel bir hayata alışmış olan bu kişi, bu umutsuzluğu karşısında, bir an için, kızlarını bir umumhaneye kapatıp çok para kazanarak eskisi gibi güzel yaşamayı düşündü!

Ancak, Allah, bir babanın karanlık aklıyla bu üç temiz kızı kötü yola ve günaha sürüklemesine izin vermeyecekti. O üç kızın kurtuluşu için çaba gösterdi. Ve bak nasıl işte:

Bu babanın o çirkin teklifini kızlarına söylediği gün, Aziz Nikolaos bu kararı aynı gün öğrenmiş oldu. Babanın bu kötü kararından dolayı düştüğü o zelil durumundan ötürü çok derin üzüldü. Aziz Nikolaos'un o hassas yüreği çok kuvvetli bir şekilde çarptı. Tüm vücudunu bir titreme sarstı.

— Sempatı ile duygulanma yetmiyor, diye mırıldandı. İş lâzım. İhtiyaç vardır, büyük ihtiyaçtır. Üç tane can tehlike karşındadır! Yardım etmem gerekiyor...

Ve, bunları söyledikten sonra, Aziz Nikolaos kararını aldı. Bir mendil içerisine üç yüz tane altın para, de ki bugünün üç yüz tane altın lirası gibi koyarak, gece olup karanlık bastığında, eskiden zengin olan o

kişinin evine yaklaştı. Orada karanlıkla sükûnet hakimdi. Sonra da sağa sola, birilerinin geçip geçmediğini anlamak için baktı. Yollar sakin idiler. Sonra, evin yanına yaklaştı. Açık bulduğu küçük bir pencereden, o üç yüz altın para dolu olan mendili odanın içine doğru attı.

Sonra sevinç içerisinde ve memnun bir durumda oradan uzaklaşır. Hiç kimse onu görmesini istemez. Onun bu hareketi için, hiç kimsenin öğrenmesini istemez. Veren kişi için, takdir ve tartışma istemiyor...

Sabah olduğunda, keyfi bozulmuş olan o adam yatağından kalkar. Çok zorlukla gözlerini açtığı zaman bir de ne görsün? Odanın ortasında yepyeni, sarılmış durumda bir mendil gördü. Ona acayip bir şekilde baktı. Sonra onu eline aldı. İçinde bir hazinenin saklı olduğunu anladı. İçindeki altın paraları gördüğü vakit sevincinden dolayı bir uçuverdi. Şaşırıldı. Mutlu bir şekilde ellerini ovuşturuyordu.

– Üç yüz altın parayla en büyük kızımı evlendiririm. Allah'ım, bu hayırsever adamı bana yolladığın için sana teşekkür ederim.

Sevinç ve mutlulukla, büyük kızına talip olan şehrin zenginlerinden biriyle aynı gün evlendirdi. Drahoma olarak da tüm paraları onlara verdi. Allah, kalan diğer kızlarımın mutluluğu için de bir yol düşünüp bulacaktır...

Bu anî düşün için herkes hayrette kalmıştı. Herkes de soruyordu, bu kadar parayı bu kişi nerede buldu diye. O da şaşkınlık içindeydi. Kendisine yardım eden o hayırsever insanı öğrenmek istiyordu, fakat bunu yapamıyordu. Ancak, Allah'a hep şükranlarını sunuyordu.

Aziz Nikolaos, verdiği paraların, Allah'ın istediği şekilde yer tutup düşünün olduğunu görünce, başka bir akşam, hiç kimseye görünmeden, yine üç yüz altın para bir mendile koyarak aynı pencereden odanın içine doğru attı.

Sabah olduğunda, baba yine bir mendil bulduğu zaman, anlatılamaz derecede sevindi. Fakat, kendisine bu kadar büyük iyilik yapan o hayırsever kişiyi bir türlü bilmiyordu.

– Allah'ım, sen hiç kimsenin zarara uğramasına izin vermiyorsun, diye duasında söylüyordu. Beni bu zor durumdan kurtarma gayesiyle, bu güzel insanı bana yolladığın için sana müteşekkirim. Sana şükrediyorum Allah'ım, bana iyilik eden bu adamı bana göster.

Her neyse, bu paralarla, ikinci kızını da evlendirdi.

– Allah, iki kızım için bulduğu paraları, üçüncü kızım için de bulacaktır, diyordu.

Fakat, o günden sonra, o bilinmeyen kişi yine para getirecek olursa, koşup onu görmek isteyecekti ve bu işi başardı da.

Aziz Nikolaos, bu adamın iki kızını evlendirdiğini görünce, üçüncü kızına da yardım etmek istedi. Onun için de, bir mendil içerisine yine üç

yüz altın para koyup gizlice ve dikkatli bir şekilde aynı pencereden onları atmak için oraya gitti. O paraları o pencereden içeriye doğru attı.

Kızların babası da tam uyumayarak akli hep gelecek olan bu adamdaydı. Mendilin düşüş sesini duyar duymaz kapıyı açtı ve o adamı yakalamak için arkasından koştu. Nikolaos, onu fark ettiklerini anladığı zaman, kendisinin gizli kalması ve bu adamdan kurtulması için daha hızlı koşmağa başladı.

Ancak, kendisine bu kadar yardım edilen kişi daha hızlı koştu ve paraları atan adamı yakaladı. Onu görür görmez tanıdı. Ayaklarına kapandı ve gözlerinde gözyaşları olduğu hâlde ona teşekkür ederek kendisine dedi:

— Allah'ın kulu, sana teşekkür etmek için söz bulamıyorum. Ben ki zavallı ve sefil olan bir insanı acıyıp en zor dönemimde bana bu kadar sadaka verdin. Eğer sen yetişmiş olmasaydın, biz, manen ve maddeten de yok olmuş olacaktık.

Aziz Nikolaos, fazileti meydana çıktığı için üzüldü ve o kızların babasına dedi:

— Ben yaşadığım müddetçe, sana yaptığım bu iyilik için, hiçbir zaman ve hiç kimseye, hiçbir şey söylemeni istemiyorum!

Sonra vedalaştılar ve herkes evinin yolunu tutarak uzaklaştı. İflas etmiş olan o zengin kişi, şimdi son derece memnun ve mesrur idi. Onun karanlık plânı artık ölmüştü. Artık, aklında şeytanın plânları, tedirginlik ve belirsizlik yoktu.

Ertesi gün en küçük kızını da evlendirdi. Daha önceleri, düşkünleşme ve yozlaşma tehlikesinin hakim olduğu yerde artık üç tane mutlu düğün yerini almıştı. Ve, artık mutlu olan üç kız babası, hayatının kalan yıllarını mutluluk içerisinde geçirdi.

Bu arada, Aziz Nikolaos, günlerini, oruç tutarak, dua ederek ve sadaka vererek geçiriyordu. İsa Mesih'ten, şeytanın kötü plânları karşısında yılmaması için kendisine güç vermesi duasında bulunuyordu. Kendisine hakim olması için demir kuvvet istiyordu. Kendisine çeki düzen vermesi için yalvarıyordu. İnsanın zayıf anları karşısında teslim olmaması için dua ediyordu. Kendisi her gün, sürekli olarak, aziz hayata uygun bir hayat yaşamak için mücadele veriyordu. Her zaman ciddi bir tutumuyla, ne istediğini, neden kaçınması gerektiğini bilir ve bu dünyanın fani ve boş olduğunu bilen bir kişiydi.

DALGAYI DURDURUYOR

Günün birinde, Aziz Nikolaos, Kudüs'e gitmek için bir Mısır vapuruna binmişti. İsa Mesih'in o Kutsal Mezar'ını ziyaret etmek, orasını sakın bulmak ve inzivaya çekilmek istiyordu.

O vapurun içerisinde birçok da Hıristiyan mevcuttu. Bunların çoğu, o aziz yerleri ziyarete ve ibadete gidiyorlardı. Aziz Nikolaos, rüyasında, geminin direğindeki ipleri şeytanın kestiğini görür. Sabah olup uyanır uyanmaz, tayfalara şöyle dedi:

— Bugün bizi büyük bir dalga bulacak ve çok sıkıntı çekeceğiz. Ancak siz hiç korkmayınız. Siz Allah'a dua edin ve O bizi dalgalardan koruyacaktır.

Aziz Nikolaos bunları söylediğinde, gökyüzünü kapkara bir bulut kapladı. Sonra da kuvvetli bir rüzgâr çıktı ve deniz adamakıllı kabardı. Herkes şaşırıp kaldı ve ölümü bekliyorlardı.

Herkesin gözü ve ümidi Aziz Nikolaos'taydı. Gözyaşları içerisinde, Allah'a dua etmesini ve rüzgârı durdurup bu zor ana son vermesi için kendisinden rica ettiler. Gerçekten de, Aziz Nikolaos, Allah'a dua etti. O vakit rüzgâr durdu. Deniz sakinleşti ve vapurun içindekiler sevindiler ve bu zor andan kurtuldular.

DENİZCİYİ YENİDEN DİRİLTİYOR

Ancak, o büyük fırtına anında, denizcilerden bir tanesi, ipleri bağlamak için gemi direğine binmişti. Direktten indiği sırada güverteye düştü ve orada canını kaybetti. Dalga durup, dalganın durduğundan denizcilerin sevindiğini, fakat, bir denizcinin de ölmüş olduğu için üzüldüklerini Aziz Nikolaos gördü. O vakit, o denizcinin yeniden dirilmesi için Allah'a dua etti. Ve, mucize oldu! Ölmüş olan denizci, sanki hafif bir uykudan uyanırcasına yeniden diriliverdi.

Karaya vardıkları an, herkes Aziz Nikolaos'un kerametlerinden bahsediyordu. O zaman, çeşitli hastalıklardan hasta olan insanlar Aziz Nikolaos'a gider ve onları tedavi ediyordu. Gündüz gidenler, onları akşama kadar iyileştiriyordu.

Kudüs'e vardığı vakit Kutsal Topraklar'ı ziyaret edip dua etti. Kutsal Mezar'ı, acılı Golgota'yı ve genelde İsa Mesih'imizin ayaklarının bastığı her yeri ziyaret etti.

Bunun yanında, bir de orada kalmak istedi. Ancak, Allah'ın bir meleği gece vakti gelip vatanına dönmesi için ona emir verdi.

DENİZCİLERİN KURNAZLIĞI

Vapurların oldukları limana inip ve bir kaptana nereye seyahat edeceğini sordu.

— Nerede navlun bulursak oraya gideceğiz, diye kendisine cevap verdi.

— Aziz Nikolaos, ben size navlun ödeyeyim ve beni Likia'nın Patara'sına götürünüz.

— Vapurun tayfaları olan tüm onlar, “memnuniyetle”, dediler. Ve derhal çekildiler.

Rüzgâr iyi di.

Ancak, onlar, vatanları olan İskenderiye'den de geçmek istiyorlardı. Onun için de yolda rota değiştirip oraya doğru yol almaya başladılar. Fakat, Aziz Nikolaos'u seven Allah, bu geç kalma işinden üzülmemesi için, şu kerameti meydana getirdi.

Büyük bir deniz dalgası oluştu. Dalgalar, gemiyi her taraftan vuruyor ve geminin her an anî batış ile karşı karşıya olduğu bir an geldi. Bir an sonra, geminin direksiyonu kırıldı ve bu dev dalgalar arasında gemi kaptansız yoluna devam ediyordu. O zaman denizciler şaşkınlıkla ve sonlarıyla ölümlerini beklemeye koyuldular.

O vakit Aziz Nikolaos Allah'a dua etti ve o azgın deniz sakinleşti. Fakat, çok garip bir olay ki, kaptanla tayfalar, ansızın, kendilerinin Patara'da olduklarını gördüler. O zaman Aziz Nikolaos'un ayaklarına kapandılar ve onları af etmesini ondan istediler. Tabii ki Aziz Nikolaos onları affetti. Sonra da, bazı tavsiyelerde bulunup onlara şöyle dedi:

— Bu kurnazlığı başkasına sakın yapmayasınız. Sonra onlara veda etti ve memleketlerine sağ salim gitmeleri için temennilerini sundu.

MUTLU KARŞILAMA

Hemşehrileri, Aziz Nikolaos'un Patara'ya geri döndüğünü görünce, yüzlerindeki o sevinç anlatılamaz kadar çoktu. Karı kızan dışarıya çıkıp onu karşılamaya gittiler. Amcası Aziz Nikolaos'u kayyum diye bıraktığı o manastırlardaki keşişler bile aşağı indiler.

Kendisine karşı besledikleri sevgiyi belirtmek için ona bahşişler ve yemekler sundular. O da sırasıyla, onları memnun etmek için, kurtuluşunu isteyen Hıristiyanların gereklerini onlara öğretiyordu. Aziz Nikolaos böyle yaşıyordu ve herkes onu över ve seviyordu. İnsanlar onun faziletini görüyor ve onu bir örnek insan olarak kabul ediyorlardı. Birçok kişi onun öğrettiklerinden faydalanıyorlardı. Geçici ve fani olanlara önem vermeyerek, kalıcı ve uhrevî olanları temenni ediyorlardı.

Alçakgönüllü olmasına rağmen, onun azizliği ve fazileti, insanlardan saklanmasına izin vermiyordu. Aziz Nikolaos, övgülerden uzak duruyordu. Ancak, birçok insanın kendisinden gördüğü faydalarla, Allah onu meşhur yaptı.

BAŞPAPAZ OLARAK SEÇİLİR

Patara yanında, Mira denilen bir şehir vardı. O şehrin başpapazı öldüğü zaman, güzel ve lâıyk bir başpapaz arıyorlardı. Mira bölgesi papazları ve piskoposları bir araya gelerek başpapaz tayini konusunu ele aldılar. Herkes fikrini söyledi. Ancak, orada olan piskoposlardan bir tanesi kalkıp şöyle dedi:

— Ey aziz cemaat! Beni dinleyiniz. Başpapaz için tavsiye ettiğimiz bu kişiler, bizim açımızdan iyidirler. Ancak, Allah'a da bir yalvaralım, bakalım Allah kimi seçecektir!

Piskoposlar bunları duydukları vakit çok memnun kaldılar. O gece, herkes, kimin uygun ve lâıyk olduğunu göstermesi için Allah'a yalvardılar. Fakat, o gece, herkes uykusunda aynı rüyayı gördü. O gece, Allah'ın meleğinin gelip onlara şöyle dediğini gördüler:

— Piskoposlar, niye yoruluyorsunuz? Lâıyk olan başpapaz sizin yanınızdadır. Şimdi kiliseye gittiğiniz zaman, akıllı ve dindar bir kişinin geldiğini göreceksiniz. Onun adı Nikolaos'tur. Onu Metropolit yapasınız. O kişi, Allah'ın istediği şekilde halkı idare etmeğe-gütmeğe lâıyk adamdır.

Gerçekten de, sabah kiliseye gittikleri vakit, birbirlerine ne gördüklerini anlattılar ve meleğin kendilerine göstermiş olduğu kişiyi görmek için beklemeye başladılar.

Fakat, şöyle düşünceli bir durumda beklerlerken, ibadet etmek için bir kişinin kiliseye girdiğini görürler. O kişi de Nikolaos idi.

O zaman, kendilerine böyle bir din adamı veren Allah'a şükrettiler. Onu başpapaz olarak tayin ettiler ve halka dediler:

— Kardeşler, Allah tarafından gönderilen bu din adamı başpapazı kabul ediniz.

Şimdi Aziz Nikolaos, ruhunu hizaya getirmesi için çok çalışıyordu. Acı çekiyor, sabahlara kadar uyumaz, oruç tutuyor ve dua ediyordu. Aziz Nikolaos başpapaz olduğu zaman, hayırseverlik faaliyetleri şimdi daha da büyümüştü. Her zaman sessiz sedasızca hayır işleri yapar ve sadakalar veriyordu. Yaptıklarını, en yakınları tarafından bile bilinmemesine özen gösteriyordu. İmaret, misafir evi, hastane ve daha birçok hayır kurumları yaptırdı. Tabii ki kendisi sakin, uysal, alçakgönüllü ve temiz ruhluymuştu. Ancak, gerektiği yerde ve zamanda, lâzım olan ciddiliği de gösteriyordu. Küstahlık ve kabalık edenlere, ruhanî bir önder

olarak sopayı göstermeyi de biliyordu. Birçok defa, dul kadınları, öksüzleri ve kimsesizleri desteklemek için, haksızlık işleyen zenginleri korkutmasını ve kontrol etmesini de biliyordu. Fakat, bunlar o kadar çoktular ki, insan bunları anlatamaz.

HAPİSHANEYE KAPATILYOR VE SONRA DA SALINIYOR

Fakat, ikrar edici tacını da giymesi gerekiyordu. M.S. takriben 300 yılında, iki tane vahşi canavar, iki tane Hıristiyan düşmanı imparator, Dioklitianos ve onun damadı olan Maksimianos vardı. Bunların ikisi Hıristiyanlara karşı çekilmez acılı savaş açtılar.

Sert, insanlık dışı davranan ve zalim kaymakamlar yolladılar. Onlar diyorlardı ki, her kim Hıristiyan olup da İsa Mesih'i inkâr edecek olursa, o kişi imparatorun büyük şerefler alacaktır! Kim ki, Hıristiyan olup Hıristiyan kalmaya devam edecek olur da putlara saygı göstermezse, o kişi büyük ceza ve çilelere maruz kalacaktır.

Birçok Hıristiyan, Hıristiyanlığı ikrar ediyor ve korkunç çilelerle can veriyordu. Ne yazık ki, bazıları korkularından İsa Mesih'i inkâr ediyor ve putlara kurban kesiyorlardı.

Bazıları da hem korkuyorlardı ama yine de İsa Mesih'i inkâr etmek istemiyorlardı, ne de putlara kurban kesmek. Bunlar dağlara çıkıyor ve mağaralara sığınıyorlardı.

İmparatorun bu emirnameleri Mira'ya, Aziz Nikolaos'un piskoposluğuna da ulaştı. Kaymakamlar Aziz Nikolaos'u yakaladılar. Ona eziyet ettiler ve sonra da onu uzak yere sürgün edip diğer Hıristiyanlarla hapishaneye koydular.

Hapishanede Aziz Nikolaos kendi arzusuyla bu çilelere katlanmayı istiyordu. İsa Mesih'in dini için, her çeşit fedakârlığa, açlığa, susuzluğa ve işkenceye rıza gösteriyordu. Çok uzun zaman hapishanede kaldı. Tam altı yıl. Hapishanenin içinden de, verdiği örneklerle ve yaptığı konuşmalarla, Hıristiyanların, dinlerinde sabit kalmalarını tavsiyesinde bulunuyordu.

O zalim ve dine saygısı olmayan imparatorlar öldükleri vakit, bilindiği üzere, Azize Eleni'nin oğlu olan ve çok da ileri derecede Hıristiyan olan Megas (Büyük) Konstantinos imparator oldu. O, tahta geçer geçmez, tüm hapishanelerde olan Hıristiyanların salıverilmelerine emir verdi. Hapishanelerde olan bütün Hıristiyanlar tahliye edildi ve onlarla beraber Aziz Nikolaos da dışarı çıktı.

Manevî evlâtlarına geri dönen o dinî lider yine Mira piskoposluğunu eline aldığı zaman, bölge halkının sevinci tasvir edilemez kadar çoktu. Binlerce halk, karı, çocuk ve din adamları onu karşılamaya çıktılar. O zaman Aziz Nikolaos sevinç gözyaşları dökerek aşağıdaki şu tevazu

dolu sözleri söyledi: “Keşke bu dinî lider, böyle bir cemaate birazcık olsun lâayık olabilseydi”.

ŞEYTANLARI KOVUYOR

Büyük Konstantinos zamanında kiliseler yeniden inşa edilmeğe başladılar. Fakat, Mira ve diğer yerlerde olduğu gibi putperest sunakları ve putperest ibadet yerleri mevcuttu. Bunlar, şeytanların gerçek yuva ve oturma yerleriydiler. Ne yazık ki, insanlar da, Allah’a ibadet edecekleri yerde, şeytana ibadet ediyorlardı. Orada saklanan şeytan ise hem orada hem de diğer yerlerde şeytana tapmayı mecbur kılıyordu.

Aziz Nikolaos, bu tapınakları sadece duasıyla yerle bir ediyordu. Mira’da, Artemis adına yapılmış olan büyük bir putperest sunağı vardı. O, diğer sunaklardan farklı biçimde yapılmıştı, hem genişlikte ve hem de yükseklikte. Aziz Nikolaos bu tapınağı da yok etmek istedi. Onun için de orada, onun önünde durdu ve dua etti. Ve işte mucize! Hemen o sunak ve heykeller, sonbahar yaprakları gibi yere düşmeğe ve paramparça olmağa başladılar. Mühim olanı da, oradaki şeytanlar da oradan uzaklaşıyorlardı. Hattâ, bunlar buradan uzaklaşırlarken, şeytanların şöyle dediklerini insanlar işitiyorlardı:

— Bize haksızlık ettin adaletsiz insan! Bizim hiçbir suçumuz yoktu. Bizi, evimizden neden kovuyorsun? Bizim evimiz buradaydı ve insanlar bize ibadet de ediyorlardı. Ve, şimdi biz nereye gidelim?

Fakat, Aziz Nikolaos onlara dedi:

— Cehennemin dibine gidiniz.

BİRİNCİ EVRENSEL SİNODTA ARIOS’A TOKAT ATIYOR

O zamanlarda, İskenderiye’de, Arios adında kültürlü bir kişi zuhur etti. İskenderiye patriği Aziz Petros bu adamı diyakoz olarak tayin etti. Ancak bu adam, tayin edilışinden sonra sapık mezhep fikirleri dökmeğe başladı. Diyordu ki: “İsa Mesih gerçek Tanrı değil de Allah’ın yaptığı-yarattığı biridir”.

Başpapaz bunu öğrendiği zaman, onu diyakoz görevinden azledip oradan kovdu. Ancak, Aziz Petros’un vefatından sonra, Ahillas adında biri patrik görevini üstlendi. Ahillas, Arios’u doğru yola getirdikten sonra, onu İskenderiye başpapazı olarak tayin etti. Ve, Ahillas yaşadığı müddetçe, saygısız Arios uslu duruyordu. Ancak, Ahillas vefat edip Aziz Aleksandros patrik olur olmaz, Arios, yine o bilinen sapık mezhep fikirlerini yaymağa başladı.

O zaman Patrik onu yerinden aldı ve ona lânet okudu. Ancak o, sapık fikirlerini yaymağa devam ediyordu. Kendisinde var olan yüksek eğitim ve kurnazlığıyla bazı Başpapazları da kendi fikirlerine çekmeği başardı: İznik Başpapazı Evsevios'u, Tيروس Başpapazı Pavlos'u, Kayseri Başpapazı Evsevios'u ve bir sürü din adamını sürükledi. Bu sapık mezhep, bulaşıcı bir hastalık gibi, İskenderiye'den her tarafa yayılmaya devam ediyordu. Tüm Mısır'a, Afrika'ya, Filistin'e, Küçük Asya'ya, Yunanistan'a ve İstanbul'a.

Bu melûn kişi kiliseye büyük bir çalkantı getirdi. Her yerde tartışma, her yerde bir karışıklık ve birçok insan da doğru yoldan ayrılıyordu. O zaman, Aziz Konstantinos, bu kötü yola bir son vermesi için, İznik'te, Birinci Evrensel Sinod'u topladı. Orada 318 Aziz Peder toplandı ve ortalarında da Aziz Konstantinos vardı. Orada, büyük bir heyecanla Arios da duruyordu. Tartışma başladı. Orada, karşı çıkılmaz argümanlar, epikeremler ve çok ateşli sözler işitildi. Tüm bunlar, Arios'un sapık mezhebini çırılçıplak bıraktılar. Ancak, o hiçbir şeyi kabul etmiyordu. Aziz Spiridon'un kiremitle Teslis inancı kerametini de gördüğü hâlde, şeytan tarafından çarpılmış olan bu kişi, hitabetiyle orada bulunan Aziz Pederlerin kafalarını karıştırmaya ve ağızlarını kapatmaya çalışıyordu.

İşte tam o sırada, Aziz Nikolaos'u kutsal bir infial sardı. Aziz Nikolaos yerinden kalktı, Arios'a yaklaştı ve ilâhî bir şevk içerisinde ona çok kuvvetli bir tokat attı. Arios krala bu durumu şikâyet etti:

— Ey adil Kral, sizin gözlerinizin önünde bana tokat atması doğru ve âdil midir? Eğer epikeremleri, argümanları varsa, diğer pederler gibi o da konuşsun. Fakat, kendisi cahil ve bilmiyorsa, işte o zaman da sussun.

Tabii bu durum Krala kötü göründü ve Başpapazlara şöyle dedi:

— Aziz Pederler, kanun diyor, kral önünde birini vurmağa kalkan eli kesesiniz. Ancak, bu duruma, sizin azizliğiniz karar versin diyorum.

İşte o zaman Başpapazlar cevap verdiler:

— Majesteleri, Başpapazın yaptığı bu hareketin doğru olmadığını itiraf ediyoruz. Ancak, şu anda sizden rica ediyoruz, onu şu sinodtan uzaklaştıralım ve onu hapse atalım. Üstüne de, Sinod sonunda onun için bir kınama da çıkaracağız.

Sonra da, Aziz Nikolaos'a bu yaptığı hareketi yüzünden kendisine sert uyarı ve tavsiyelerde bulunduktan sonra da Başpapazların giydikleri o omuz atkısını kendisinden aldılar. Ancak gece, hapishanede, İsa Mesih ile annesi Meryem ana göründüler:

— “Nikolaos, niçin hapishanedesin ?” diye kendisine sordular.

— Cevap olarak da: Sizin sevginizden dolayı.

– İsa Mesih ona dedi: “Haydi, sen bunları al” ve kendisine bir İncil ile bir omuz atkısı verdi.

Ertesi gün bazıları gidip ona yemek götürdüler. Ancak, kendisinin o hapisane prangalarından çözülmüş olduğunu buldular. Üzerinde de omuz atkısını giymiş bir durumda ve elindeki Kutsal İncil’i okuyordu.

– “Sen bunları nereden buldun?” diye kendisine sordular.

Aziz Nikolaos da tüm gerçeği kendilerine söyledi. Kral bunu öğrendi ve Aziz Nikolaos’u hapisaneden çıkardı. Kral kendisinden onu affetmesini ve pederler de Aziz Nikolaos’tan özür dilediler. Belki de, Birinci Evrensel Sinod tutanaklarında, Aziz Nikolaos’un adının ve imzasının bulunmaması, onun hapishaneye atılmış olmasındandır.

Sinod sonunda, tüm Başpapazlar memleketlerine döndüler. Aziz Nikolaos da Mira denilen yere döndü.

İleri yaşının getirdiği duruma rağmen, yine de, kendi cemaatinde Hıristiyanlığın ilerlemesi için ve hayır işlerindeki faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürüyordu.

TAİFALILAR

Frigya bölgesinde, Helen olmayan bir ırk vardı. Onların adına Taifalılar deniliyordu. Onlar baş kaldırdılar. Kendi krallıklarını kurdular. Büyük Konstantinos’un imparatorluğundan ayrıldılar.

Büyük Konstantinos, bunların ayrıldıklarını duyunca, oraya çok önemli üç tane generalini gönderdi: Nepotianos, Ursos ve Erpilion generallerini yolladı. Bu baş kaldırmayı önlemek için, üç generale oldukça da asker verdi. Gemilere girdiler ve Mira’da, Adriaki denilen bir limana çıktılar. Hava çok kötü olduğu için, iyileşene kadar orada kaldılar.

Ancak, askerleri, sözüm ona, ekmek almak için şehre girdiler. Fakat, bu askerler, yağmacılık ve hırsızlıkta oldukça başarılıydılar. Onun için de önlerinde bulduklarını alıp kaçıyorlardı. Bu olaydan dolayı, Mira çarşısında büyük bir karmaşa ve bıkkınlık meydana geldi. Aziz Nikolaos bu olayı öğrenir öğrenmez, hemen limana gitti. Orada generalleri buldu ve kendilerine dedi:

– Siz askerlerinize, Krala bağlı olan şehirdeki vatandaşların eşyalarını yağmalamaya niçin izin verdiniz?

– “Biz, bu senin dediklerinin hiçbirinden haberdar değiliz” diye generaller cevap verdi. Baş kaldıran Taifalılar’ı bastırmak için Kral bizi gönderdi.

– Madem ki Kral sizi, isyan bayrağını çeken o Taifalılar’ı bastırmağa yolladı, öyle ise, Kralı seven bu insanları, Krala karşı bir düşmanlık uyandırmaya neden sebep oluyorsunuz?

Aziz Nikolaos'un bu sözleri, generalleri korkuttu ve kendisine şöyle dediler:

— Aziz Nikolaos, bu karışıklığı meydana getiren kimdir?

— “Sizsiniz!” diye cevap verdi. Askerleriniz, çarşıdaki fakir esnafın mallarını yağmalamaya izin veren sizlersiniz. Suç sizde.

Generaller hemen çarşıya gidip yağmacılık yapan askerleri yakaladılar ve bazılarını dövdüler bile. Sonra da onları askerî kışlalara kapattılar. Bu hadiseden sonra bir sükûnet hasıl oldu. Aziz Nikolaos o vakit o generalleri Metropole (baş kilise) aldı. Onları orada iyi bir Peder gibi ağırladı ve sonra da memnun bir durumda o generalleri Mira limanına kadar uğurladı.

İDAM MAHKÛMLARI

Generaller oradan ayrılmak için gemilere bindiler ve Aziz Nikolaos da şehre geri döndü. Ancak, orada kadın erkek ağladıklarını görür. Onlar, akrabalarından üç kişiyi kurtarmak için acele etmesini istiyorlardı.

Oranın yöneticisi olan Efstathios, haksız olarak, bu üç kişiyi ölüm cezasıyla cezalandırmıştı. Bu da, düşmanları tarafından rüşvet karşılığında olmuştu. Aziz Nikolaos bu haksızlığı fark etmişti. Onun için de, generallere yetişmek için limana geri döndü. Ne mutlu ki onlara yetişti. Onunla beraber geri dönmeleri için onlara ricada bulundu. İdam mahkûmlarını kurtarabilmek için de, imkânı olduğu kadar hızlı koşuyordu.

Yolda rastladığı insanlara, mahkûmların cezasının infaz edilmediğini heyecanla soruyordu. Onların hâlâ canlı olduklarını görünce, derin bir nefes aldı. Cellât, idam mahkûmunun başını tam da uçuracağı bir anda, Aziz Nikolaos, o cellâdın elindeki kılıcı almak için hızla yanına koştu ve o kılıcı cellâdın elinden aldı. Sonra da onları çözdü ve kendilerini serbest bıraktı.

Tabii ki bu olay, yıldırım hızıyla tüm şehre yayıldı. Efstathios, ne olduğunu görebilmek için atına bindi ve o tarafa gitti. Fakat, yolda, üç generale birlikte Aziz Nikolaos'u gördü. Bu üç kişiyi rüşvet karşılığında, haksız yere ölüme mahkûm ettiği için kendisine son derece sert uyarılarda bulundu.

Sonra da o, kendisini temizlemesi için, memleketin ileri gelenlerinden Simonidis ile Evdoksios onlar için suç duyurusunda bulduklarını söyledi. Onun için de böyle karar çıkardığını ekledi. Aziz Nikolaos, bu üç generalin önünde, bu olayı, Büyük Konstantinos'a iletip şikâyetle bulunacağını söyledi. Bunu da, kaymakamının haksızlık yaptığını ve rüşvet aldığını öğrenmesi için yapacağını söyledi.

Efstathios bunları işitir işitmez, kendisini bir korkudur sarıverdi. Aziz Nikolaos'un ayaklarına kapandı. Ondan onu affetmesi ricasında bulundu. Yaptığı haksızlığı tümüyle ikrar etti. Aziz Nikolaos onu gerçekten de affetti. Bunlardan sonra o generaller Frigya'ya gittiler. Taifalılar'ı sükûnete kavuşturdular ve kendileri de İstanbul'a geri döndüler. Kral, onlar için resmî geçitler düzenleyerek onları onurlandırdı, bahşiler verdi ve kendilerini de terfi etti.

AZİZ NİKOLAOS GENERALLERİ KURTARIYOR

Ancak, sarayın bazı kıskanç insanları, kralın kayyumu olan Avlavios'a gidip şöyle dediler:

— Üç generalin ne yaptıklarını gördün mü? Kral, generalleri, Taifalılar'ı sükûnete kavuşturmak için yollamıştı. Onlar ise, orada onlarla anlaşılabilir ve şimdi de, askerleri ve Taifalılar'ı da bu işe sürükleyerek, Krala karşı baş kaldırmayı düşünüyorlar. Böylece de, sonra idareyi onlar alacaklardır.

Avlavios bunları duydu ve bu işi nasıl yürüteceğini düşünmeğe başladı. Fakat, iftirayı atanlar, para olmadan hiçbir şey olmayacağını gördüklerinde, ona yüklü bir rüşvet verdiler. O da, Kral hiçbir şey bilmeden onları hapse attı. Onlar da sebebini bilmeden hapisanede kapalı kalmaya devam ediyorlardı.

İftira edenler, hem Avlavios hem de Kral tarafından yaptıkları yalancılığın öğrenilmesinden korkuyorlardı. Onun için de, Kralın kayyumuna daha fazla para getirdiler ve üç generalin derhâl öldürülmelerini istediler. Dediler ki, Taifalılar ile anlaşip onları hapisaneden çıkarma tehlikesi vardır! İşte o vakit, Avlavios Krala gitti ve ona şöyle dedi:

— Majesteleri, sizin imparatorluğuz tehlikededir! Taifalılar'ı yatıştırmak için göndermiş olduğun o üç general, Nepotianos, Ursos ve Epilion, senin emrini yerine getirecekleri yerde, senin krallığını yıkmak için darbe hazırladılar! Onları ben hapse kapattım. Ancak, bundan sonraki karar sana aittir. Bunlardan nasıl kurtulabileceğini artık sen düşün. Bunu da, diğerleri de görüp akıllansınlar diye...

Kral bunları duyar duymaz ve de Avlavios'un gerçeği söylediğine inandığı için, ertesi gün bu üç generalin başlarının kesilmesi emrini verdi. Avlavios kararı yazdı ve onlara kararı bildirmek için birini gönderdi. Gardiyan, kararı onlara şöyle diyerek bildirdi:

— Yarın başlarınız kesilecektir. Vasiyetinizi yazınız. Servetinizi ve ailelerinizi artık en kısa zamanda ayarlayınız.

— “Niçin?” diye birbirlerine sordular. Kral ve Allah'a ne yaptık ki ölüme mahkûm olunduk? Bu karar hangi suçumuz için çıkarılmıştır?

— Nepotianos da dedi ki: “Artık vardığımız bu noktadan sonra bizi insan eli kurtaramaz. Fakat, düşününüz bir kere, ne oldu, Mira’da, haksız yere üç kişiyi öldürmekten Aziz Nikolaos kurtarmıştı. Bu aziz bir kişidir. Bize yardım edebilecek hiç kimsenin olmadığını o bilecektir. Ve bizi serbest bıraktıracak kimse de yoktur. Bizim sesimiz artık kesildi. Burada içeride bizim dilimiz bağlandı ve o artık bir işe yaramaz. Biz, bir insana yalvaramıyoruz. Gelin Allah’a ve Aziz Nikolaos’a yalvaralım. Olur ki bizim sesimizi işitirler ve bizi buradan kurtarırlar. Çünkü, biz gerçekten suçsuzuz.

— “Allah’ım” dediler dualarında. Sen, babamız Nikolaos’un Allah’ısın. Mira’da haksız yere öldürülmekten üç kişiyi kurtaran sensin. Yetiş Allah’ım! Sana yalvarıyoruz. Çünkü, yarın bizi öldürecekler. Bizi, düşmanlarımızın ellerinden kurtar!

Bütün gece böyle duada bulundular.

Ancak, bu gecenin sabaha karşı olan bir zamanında, Aziz Nikolaos, Büyük Konstantinos’a görünür ve ona der:

— Kralım, bu üç erkek kişiyi öldürmek istiyorsun! Dikkat et! Sakın bunu yapmayasın... Çabuk kalk ve onları serbest bırak. Yoksa bunun aksine, Allah senin canını alması için duada bulunacağım.

— “Beni korkutan sen de kimsin?” dedi kral. “Böyle bir saatte saraya nasıl girebildin?”

— “Ben, Mira Başpapazı Nikolaos’um”, diyor kendisine. “Üç kişiyi haksız yere öldürülmekten kurtarmak için, beni Allah göndermiştir”.

Kral hemen uyandı.

Aziz Nikolaos, kayyum Avlavios’a da gitti ve ona dedi:

— “Avlavios, ahmak akıllı, neden para alıp o üç suçsuz kişiye haksızlık ettin? Çabuk onları serbest bırakasın. Aksi takdirde, Allah’a yalvaracağım ve Allah da senin canını alacaktır”.

— “Kimsin sen?” diye sordu Avlavios.

— “Ben Nikolaos’um. Mira Başpapazı ve Allah’ın kuluyum”, dedi Aziz Nikolaos.

O vakit Avlavios uyandı. Rüyanın ne anlama geldiğini düşünmeğe başladı. Fakat, Büyük Konstantinos tarafından gönderilen kişiler oraya vardılar ve ona dediler:

— “Koş, seni Kral arıyor”.

Derhâl Krala gitti. O da gördüğü rüyayı ona anlatmağa başladı.

— “Majesteleri” diyor Avlavios. Ben de aynı rüyayı gördüm ve ne olduğunu bir türlü anlayamıyordum. Buraya üç generali getirip onları bir sorgulayalım bakalım ve bu meseleyi inceleyelim.

Üç generali Kralın önüne getirdiler ve Kral onlara dedi:

— “Bu korkunç rüyaları görüp uyuyamadığımızı göre ne sihirler yaptınız?”.

Onlar, birbirlerine bakarak ağlamağa başladılar. Sonra da Kral, korku ve gözyaşlarından dolayı konuşamadıklarını ve cevap veremediklerini görünce onlara karşı yumuşak konuşmağa başladı:

— “Arkadaşınız olan ben Krala, hiç korkmadan anlatınız”.

O vakit cesaret aldılar ve ona dediler:

— Majesteleri, biz sihirden falan anlamıyoruz. Ne de bir zaman aleyhinde bir şey söyledik. Allah şahidimizdir. Ve dahi, eğer biz, senin krallığın aleyhine bir şey düşünmüş isek, yemin ediyoruz, bizi yok edesin. Ne biz ne de ailelerimize acı! Anne ve babalarımızdan, önce Allah’a sonra da krala saygı etmemiz için emir almış durumundayız. Onun için de, Frigya’da, Taifalılar’a bizi gönderdiğiniz zaman, her şeyi hiçe saydık ve Allah’ın yardımıyla, bize vermiş olduğun görevi yerine getirdik. Ve sonra da bizi şereflendireceğini ümit ederken, şimdi de bakıyoruz ki, şereflendirmek şöyle dursun, işin ucunda ölüm var!

Kral bunları işitir işitmez, kalbi yumuşadı ve tatlı bir dille şöyle dedi:

— Bana söyler misiniz, bu akşam hapishanede hangi azizin yardımını dilediniz?

— Majesteleri, biz Allah’a şöyle bir duada bulunduk:

— Allah’ım, Sen, Pederimiz Nikolaos’un Allah’ısın. Ki o, Mira’da, üç kişinin haksız yere öldürülmelerini önleyip onları serbest bıraktırdı. Sen bizi kurtar.

— “Sizin dediğiniz bu Nikolaos da kim oluyor?”, diye kral sordu. Ve, Mira’da, bu üç kişiyi nasıl kurtardı?

O vakit, Nepotianos, meseleyi tüm detaylarıyla kendisine anlattı.

— Majesteleri, gözlerimizle görmüş olduğumuz şey, yani, Mira’da üç kişiye Aziz Nikolaos’un yaptığı, Aziz Nikolaos’un duasıyla Allah’a yalvarmaya sebep oldu.

Kral bunları işitir işitmez, kendilerine dedi:

— Ben sizin hayatınızı başışlıyorum. Ancak, siz, o Aziz Nikolaos’a bunu borçlusunuz. Onun için de derhal oraya gidiniz ve sizi rahip yapsın. Onun sözünü dinlediğimi ve beni artık korkutmaya son vermesini söyleyiniz.

Kral, onlara, Aziz Nikolaos’un hizmet verdiği kiliseye götürmek için, bir altın İncil, değerli taşlarla süslenmiş olan altın bir tütsülük ve iki tane de büyük mum hediye etti.

Onları aldılar, Aziz Nikolaos’a götürdüler ve kendileri de keşiş oldular. Servetlerini kiliseye, fakirlere ve akrabalarına verdiler.

AZİZ NİKOLAOS DİREKSİYONDA

Aziz Nikolaos daha hayatta iken başka keramet de gösterdi.

Yolculukları esnasında, bazı denizciler, boğulma tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardı. Fakat, bu denizciler, Aziz Nikolaos hakkında bir şeyler duymuş olup o tehlikeli anda ondan yardım dilediler.

— Aziz Nikolaos, bize yardım et, boğuluyoruz. Hemen o anda Aziz Nikolaos ortaya çıkıyor, direksiyona geçti ve onlara şöyle dedi:

— Korkmayınız! Ben sizinle beraberim. Benden yardım dilemediniz mi? Ben size yardım etmeğe geldim.

Kısa süre sonra rüzgâr durdu. Deniz sakinleşti ve Aziz Nikolaos da ortadan kayboldu. O vakit denizciler dedi:

— Mira limanına gemiyi yanaştırıyalım. Sonra da Aziz Nikolaos'a teşekkür için gidelim. Bu arada onun yüzünü de görmüş oluruz. Çünkü, o zamandan beri onun yüzünü de görmemiştir.

Mira'ya varıp karaya çıktıklarında sordular:

— Başpapaz nerededir?

— Şu anda papazlarla birlikte kiliseye gitmektedir.

Ona yetişmeleri için o anda koştular. Kiliseye girdiler. Fakat, hemen Aziz Nikolaos'u tanıdılar. Denizde gördükleri gibiydi. O vakit onun ayaklarına kapandılar ve ona dediler:

— Allah'ın kulu, bizi kurtardığın için sana teşekkür ediyoruz. Çünkü, eğer bize yetişmeseydin, biz şimdi boğulmuş olacaktık.

Fakat, Aziz Nikolaos, basiret sahibi olup bunu Allah'tan aldığı için, kalplerinin temiz olmadığını görmüş oldu. Onun için de aşağıdaki tavsiyeleri kendilerine verdi:

— Evlâtlarım, kalplerinizi muayene etmenizi ve düşüncelerinizi gözden geçirmenizi rica ediyorum. Sadece Allah'ın istediğini yapasınız. İnsanlardan saklanabiliriz. Ama Allah'tan asla saklanamayız. "İnsan yüze bakıyor, Allah ise kalbe bakıyor". Pavlos diyor ki: "Bedeninizi kirletmeyiniz. Çünkü, siz, Allah'ın mabedisiniz. Kim de Allah'ın mabedini bozuyorsa, Allah da onu bozar". Eğer siz Allah yolunda giderseniz, o vakit, Allah size her zaman yardımcı olacaktır.

Denizciler, Aziz Nikolaos tarafından boğulmaktan kurtarılıklarından daha çok, onlara verdiği nasihatlerden faydalandılar ve oradan ayrılıp memleketlerine gittiler.

AZİZ NİKOLAOS'UN VEFATI

İçerisindeki azizlik, onun yüzüne yansiyordu. Bir kişi, onun aziz yüzünü bir defa da görmüş olsa, Aziz Nikolaos'u birçok insan içerisinde tanıyabilirdi.

Aziz Nikolaos'un yüzü o kadar parlak, o kadar düşünceli, o kadar görkemli ve o kadar ciddi idi ki, birçok defa, onu yolda görenler, kendilerine herhangi bir şey söylemeden bile Allah'ın yoluna dönmüş oluyorlardı. Aziz Nikolaos'un olması ve bulunması onları ikna ediyordu.

Üzgün durumda olup ona şikâyetlerini söylemeye gidenler, Aziz Nikolaos'u tek bir görmekle üzüntüleri gidiyor ve yerini sevinç alıyordu.

Fakat, Aziz Nikolaos da bir insandı ve günün birinde o da bu dünyadan göç etmek zorundaydı. M.S. 330 yılında bir gün Aziz Nikolaos bir zaman hasta oldu ve sükûnet içerisinde vefat etti. Ancak, vefat etmeden evvel, dua ettiği bir anda, başını gökyüzüne kaldırdı ve onun aziz ruhunu almaya gelen melekleri gördü. O vakit Davut'un mezmurunu okudu: "Allah'ım, ümidim Sen'sin". Sonra da, "Allah'ım, ruhumu Sen'in eline teslim ediyorum", dedikten sonra gözlerini hayata kapadı. Tarih, M.S. 6 Aralık 330 idi.

Onun ölümü çok derin üzüntü yarattı. Gözyaşları bol bol aktı. Mira'da ağlamalar, sızlamalar ve yakınmalar. Cenaze töreni de çok görkemli ve muhteşem oldu.

Yer yüzünde, böyle bir öğretici ve dinî lideri kaybettikleri için ağlıyorlardı. Gökyüzünde ise, melekler, başmelekler, azizler, şehitler ve öğreticiler bayram yapıyorlardı. Çünkü, onlar böyle bir azize kavuşmuşlardı. Aziz Nikolaos'un aziz ruhu kasideler eşliğinde gökyüzüne Allah'ın Krallığına yükseldi. Hayatında yaptığı hayır işlerinin karşılığını da görmeye başladı.

İkinci Evrensel Sinod'ta, kilise, havarilere eşit bir şekilde, Aziz Nikolaos'u en büyük ve en meşhur olan azizlerin listesine koydu. Onun için de her Perşembe, havarilerle beraber anısı kutlanmaktadır. İnsanlar da, bu günde, kilisedeki ilâhilerle ondan yardım dilemektedirler.

AZİZ NİKOLAOS'UN AZİZ NAAŞI

Aziz Nikolaos'un sevimli ve cazibeli naaşı Mira'ya konuldu. Hıristiyanlar orada, kerametler yaratan Aziz Nikolaos'un anısına büyük bir kilise yaptırıldılar. Onun bedeninden ise çok güzel kokulu tedavi edici özelliği olan yağ çıkıyordu. Onun için de Aziz Nikolaos'a "güzel koku çıkaran" deniliyor.

1118 yılında, Aleksios Komninos zamanında, Araplar, birçok şehrin boşalmasına sebep oldular. Bunların yanında Mira da vardı.

Sadece Piskoposluk ve Aziz Nikolaos kilisesi kalmıştı. Onlar da 1460 yılına kadar manastır olarak kaldılar.

İstanbul'un fethinden sonra, İtalya'nın Bari şehrinden Papa papazlarından bir papaz, Aziz Nikolaos'un mübarek naaşını oraya nakletmek istedi. Onda imkânlar vardı ve üç tane gemi bu iş için

hazırladı. Bu kadar sevilen bir aziz olan Aziz Nikolaos'un naaşını almak için Mira'ya ulaştılar. Müslümanların o şehirden uzaklaşmalarından faydalandılar. Aziz Nikolaos'un kilisesine gece vakti gittiler. Aziz Nikolaos'un mezarını açtılar, naaşını aldılar ve koşarak oradan uzaklaştılar. Sonra da, oradaki insanların haberi olmadan, gemilerine bindiler ve oradan uzaklaştılar.

İtalya'nın Bari şehrinde Aziz Nikolaos adına bir kilise inşa ettiler. O kilise hâlâ orada mevcuttur.

Daha sonraları, Aziz Nikolaos'un naaşını Papa Ruslara sattı. Bu da, Aziz Nikolaos, Papa din adamları tarafından değil de Ortodoks din adamları tarafından liturya yapılmasını istediği içindir.

Aziz Nikolaos'un naaşına iki Papa din adamı liturya yapmak istedi. Ancak, bunların dili tutuldu. Papa da, bu kötü olayın açığa çıkmasından korktuğu için, Aziz Nikolaos'un naaşını Ruslara sattı.

Sonra da Ruslar, Aziz Nikolaos'u Kiev'de birçok parçaya böldüler. Aziz Nikolaos'un naaşından İngilizler de aldılar, çünkü, onlarda da, yaptığı kerametlerden ötürü, çok saygın bir yeri vardır.

Papa, Aziz Nikolaos'un sağ elini elinde tutmuştu. Fakat, daha sonraları, 1520 yılında, onu Eflak hükümdarına sattı. Bükreş'te, Aziz Nikolaos kilisesinde hâlâ mevcuttur.

Oysa günümüzde, propaganda amaçlı olarak, Papa, kiliseler birliğini başarabilmesi için, yani Ortodoksluğu yok etmek için, bize, Aziz Nikolaos'un naaşını vereceğini vaat ediyor! Papa din adamlarının hilelerinin haddi hesabı yoktur!

İKİNCİ BÖLÜM

VEFATINDAN SONRAKİ KERAMETLERİ YAĞDANLIK

Biraz önce de dediğimiz gibi, Hıristiyanlar Mira'da Aziz Nikolaos adına büyük bir kilise yaptılar.

Her yıl, o bölgeden ve diğer bölgelerden de insanlar toplanarak bayram yapıyorlardı. Bir gün, Aziz Nikolaos'un naaşına tapınmak için, uzak bir yerden bazı Hıristiyanlar, Mira'ya gitmek için bir gemiye bindiler. Fakat, şeytan, bunları önlemek için şunları devreye soktu:

Daha evvel de dediğimiz gibi, Aziz Nikolaos hayatta iken, Artemis tapınağını bir dua ile yıkmıştı. Şeytanlar oradan uzaklaştılar ve şöyle bağıryıyorlardı:

— Nikolaos, bize haksızlık ettin!...

Orada, sunaktaki bir şeytan, intikam amacıyla, Aziz Nikolaos'un kilisesine zarar vermek istedi. Şeytan, yaşlı ve fakir bir kadın şekline girdi.

O kadın, elinde yağ dolu bir yağdanlık tutuyordu. Hıristiyanların, gemiye bindikleri bir anda, o fakir kadın ortaya çıktı ve acınacak bir ifadeyle Hıristiyanlara diyordu:

— Kardeşlerim, çok rica ediyorum, şu yağ dolu yağdanlığı alınız ve onu Aziz Nikolaos'un kilisesine götürünüz. Orada, günahlarımın affı için, bununla kandili yakınız ki içindeki yağı yansın. Ben sizinle gelemem. Ben yaşlı bir kadını ve başım da dönüyor. Beni deniz tutuyor. Ben denizden korkuyorum. Öyleyse ne olur, lütfen şu yağdanlığımı alınız. Bu iyilik hem sizin hem de benim olacak.

Gerçekten de, şeytanın bu hile ve ustalığını bilmeyen denizciler, o yaşlı kadına acıdılar, yağdanlığı aldılar ve denizin içerisinde sessiz sedasız yolculuklarına devam ettiler.

Ancak, gece yarısı geldiği zaman, Aziz Nikolaos, geminin kaptanına görünüyor ve ona şöyle der:

— Yaşlı kadının size vermiş olduğu o yağdanlığı, sabah olur olmaz, hemen denize atasınız. O, benim kilisemin yakılması için, şeytanın bir desisesidir. Ve dahi denizin içerisinde korkunç ve acayip bir şey göreceksiniz, sakın ha, hiç korkmayınız. Size hiçbir şey olmaması için ben size yardım edeceğim.

Sabah olduğu zaman, gece görmüş olduğu rüyayı kaptan anlattı. Sonra da, o yaşlı kadının yağdanlığını aldı ve onu denize attı. Tam o anda, denizden büyük bir alev yükseldi. O alevle beraber bir de çok duman. O duman kükürt pis kokusuna kokuyordu. Deniz, bir çukur gibi açıldı ve çok miktardaki su onu yukarıya doğru atıyordu. Gemi, batma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı.

Bu olup bitenleri gören o denizciler şaşakalmışlardı. Korkularından yere düştüler, ağlıyor ve şöyle diyorlardı:

— Aziz Nikolaos, bize yardım et! Koş, yoksa batıyoruz.

Oldukça bir zamandan sonra dalga kalmadı. Denizciler bu heyecanlı andan sonra kendilerine geldiler ve sevinçli bir şekilde Allah'a ve Aziz Nikolaos'a şükrettiler.

BOĞULMaktan DİNDAR BİR HİRİSTİYAN'ı KURTARIYOR

İstanbul'da, dindar ve imanlı bir Hıristiyan vardı. Bu kişi Aziz Nikolaos'u aşırı derecede sever ve kendisine saygı gösteriyordu. Fakat, Aziz Nikolaos da onu çok seviyordu. Bu kişi, günün birinde, ciddi bir iş için yolculuk yapmak istedi. Önce Aziz Nikolaos kilisesine gitti ve orada yürekten dua etti.

Sonra, arkadaş ve akrabalarıyla vedalaştıktan sonra küçük bir kayığa girdi. Daha şafak sökmezden evvel, denizciler kalkıp yelkenleri çevirmek istediler, çünkü, rüzgâr yön değiştirmişti. O anda, o çok dindar kişi de,

ihtiyacını gidermek için kalkmış bulunuyordu. Ancak, o vakitte tüm denizciler yelkenlerle uğraştıkları için, o dindar kişi iplere dolaştı ve denize düştü.

Bu düşen kişiyi denizden çıkarmak için denizciler hiçbir şey yapamadılar. Bu da, gece olduğu, rüzgâr sert estiği ve kayık da yeleknelriyle hızlı ilerlediği için böyle oldu. Bu kaza için hem yolcular hem de denizciler ağlıyorlardı.

Fakat, o dindar Hıristiyan, denize düştüğü zaman, giyinik de olduğu için, suyun dibine doğru batarken, Aziz Nikolaos aklına geldi ve içinden şöyle bir duada bulundu:

— Aziz Nikolaos, bana yardım et!

Fakat, orada Aziz Nikolaos'tan yardım dilediği bir anda, kendisini ansızın evinde buldu!

— Büyük mucize-keramet, şahane ve çok iyi bir şey. Ama nasıl olduğunu da anlayamadı. Daha hâlâ denizin dibinde olduğunu sanıyordu kendisini. Onun için de, evinde de hâlâ olduğu için değil, o sesli olarak şöyle bağıırıyordu:

— Aziz Nikolaos, bana yardım et!

Evinde olan insanlar ve komşuları da o adamın sesinden uyandılar. Uyandılar ve ışık yaktılar. Bu arada dışarıda olup da sesleri işitenler de içeri koştular.

O vakit, bir de ne görsünler, evinin ortasında durduğu hâlde bağıırıyor ve elbiselerinden bol bol deniz suyu akıyordu. O zaman şaşkırdılar ve sessizce duruyorlardı. Ne diyeceklerini bilemiyorlardı. O Hıristiyan ise bağıırıyordu:

— Kardeşlerim, gördüğüm bunlar da ne? Çok iyi biliyorum ki, dün akşam sizinle vedalaştım ve vapura girdim.

Rüzgâr çok iyi idi ve denizin içinde oldukça ilerlemiştik. Ancak, ben denize düştüm ve sonra da Aziz Nikolaos bana yardım etsin diye dua ettim. Ama şimdi nerede bulunduğumu bilemiyorum. Lütfen bana siz söyleyiniz. Ben şaşkırp kalmışım. Galiba benim aklım yerinde değil.

O zaman da, bunları işiten ve elbiselerinden deniz suyunun döküldüğünü gören Hıristiyanlar, bu garip keramet karşısında hayran kalmışlardı.

Kardeşlerinin kurtuluşundan dolayı seviniyorlar ve uzun bir süre “şefaata ya Rab” diyorlardı.

O dindar Hıristiyan ıslak elbiselerini çıkardı ve kuru elbise giydi. Hemen Aziz Nikolaos kilisesine doğru hareket etti. Orada tüm gece kaldı. Aziz Nikolaos ikonası önünde ağlarken, Aziz Nikolaos'a hem dua ediyor ve hem de teşekkür ediyordu.

Sabah âyini yapılması saati geldiğinde ve cemaat her defasında olduğu gibi Aziz Nikolaos'un kilisesinde toplandığında, o vakit herkes, Büyük Nikolaos'un bu kerameti hakkında olup bitenleri öğrendi.

Aziz Nikolaos tarafından kurtarılan o Hıristiyan kişi getirdiği kokular gayet iyi koktukları için ve de Aziz Nikolaos'un kilisesinin nur içinde kaldığını gördükleri için, sebebini öğrensinler diye herkes birbirine soruyordu. Sebebini öğrendikleri zaman Allah'a şükrediyor ve Aziz Nikolaos'a da teşekkür ediyorlardı.

Bu şahane keramet, tüm İstanbul çapında öğrenildi. Bu olay Kralın ve Patriğin de kulağına kadar ulaştı. Bunlar, kurtulmuş olan bu dindar ve Hıristiyan adamı Sinod'a çağırdılar. O dindar kişi herkesin önünde dikilip başından geçenleri anlattı. Nasıl, ne zaman ve hangi usulle bu şahane keramet olayının meydana geldiğini tüm detaylarıyla anlattı. Bunu duyan herkes şöyle bağıırıyordu:

– “Sen büyüksün Allah'ım ve senin yaptıkların muhteşemdir. Senin yaptıklarını anlatabilecek söz yoktur!”

Sonra da, Hıristiyanlar, Aziz Nikolaos kilisesinde toplandılar. Orada dinsel geçit töreni ve tüm gece süren âyin de yaptılar. Allah'a şükrettiler ve Aziz Nikolaos'a şükranlarını sundular.

İSTİRİDYECİ AZİZ NİKOLAOS

Aynaroz'da, Stavronikita Manastırı denilen bir manastır vardır. Aziz Nikolaos adına yapılmış küçük ve fakir bir manastır.

Bu manastır, önceleri, Aziz İoannis Tu Prodromu adına yapılmıştı.

Fakat, ikonaklastlar zamanında, keşişler, ikona düşmanları olan ikonaklastların elleri ikonaları kirletmemesi için, birçok ikonayı denize atmışlardı. Bu ikonalarından bir tanesi de Aziz Nikolaos ikonasıydı. Bu ikona bugün için Stavronikita Manastırı'nda bulunmaktadır ve Aynaroz'un kerametler yaratan ikonalarından bir tanesidir.

Bir zamanlar, deniz korsanları bu manastırı yakmışlardı. İeremias O Paleos adındaki Patrik, Aziz İoannis O Prodromos adına o manastırı yeniden inşa ettirmek istedi.

Ustalar manastırın inşasına başladıkları bir anda, keşişler de birkaç balık tutma umuduyla ağları denize attılar. Fakat, ağları geri çektiklerinde, ağların içinde Aziz Nikolaos'un o kerametli ikonası da vardı.

Aziz Nikolaos'un alnında bir istiridye yapışık duruyordu. Bu istiridyeyi oradan almak istediklerinde, çok enteresan bir şey meydana geldi. İstiridyenin açmış olduğu yaradan kan çıkıyordu!

Bu kerametinden dolayı, Aziz Nikolaos, “istiridyeci” unvanını da almış oldu. Bu isim de günümüze kadar devam etmektedir.

O zikredilen ikona çok eskidir. O ikona resim bovalarıyla değil, o ikona mozaik tekniğiyle yapılmıştır. Bu tür mozaik usulü ikonalar, oldukça çok tapınakların duvarlarına işlenmişlerdir. Bu çeşit ikonalar Dafni'de (Atina), Aya Sofya'da (İstanbul), Thessaloniki'deki (Selânik) Aziz Dimitrios kilisesinde ve daha başka yerlerde de mevcuttur. Fakat, tahta üzerine yapılmış böyle küçük Aziz Nikolaos ikonacıkları çok miktarda bulunmaktadır.

Aynaroz'un eski ibadet kılavuzunda şu Aziz Nikolaos ikonası hakkında şunları yazmaktadır:

"Bu ikona denizden çıktı. Bu ikonayı, bir takım insanlar, ikonaklast zamanında denize attıkları için, uzun zaman da denizin içinde kalmış olmasından dolayı, Aziz Nikolaos'un alnında bir istiridyeye çıkıvermişti ki onun için de ona İstiridyeci Aziz Nikolaos denilmektedir. Çok güzel bir surette altın mozaik usulüyle yapılmıştır".

Patrik, bu ikonanın yapmış olduğu kerameti görür görmez, yapılmakta olan o manastırı, Prodromu adına değil de, Aziz Nikolaos adına ithaf etti. O istiridyenin bir kabuğunu kilisedeki Kutsal Masa'da kutsal komünyon ekmeği için tabla hâline getirdi. Diğer kabuğunu ise, Moskova Patrikhanesindeki kilise dolabında hamail olarak bulunmaktadır.

Bu keramet, 1553 yılında meydana gelmişti.

HIRİSTİYANLIK ONA İTİBAR EDİYOR

Hıristiyanlık her sene ve her gün sevgi hisleriyle Aziz Nikolaos'a itibar ediyor ve kutluyor.

O kişi ki, şan-şöhret ve övgülerden uzak duruyordu. Ancak, aziz yaşam tarzı yüzünden en çok sevilen ve bilinen kişi oldu.

Tüm hayatı boyunca, o Aziz Nikolaos bir kutsal baş, temiz fazilet kabı, ilâhî kıstas ve parlak bir din adamı örneğiydi.

Acı çekenleri sevgiyle dinliyordu. Tüm cemaatini ahlâkiyla kucakladı. Kalbini ısıttı ve ruhunu Allah'a yakın getirdi.

Kilise şairi, kasidede, Aziz Nikolaos'u "kutsal akıl" diye adlandırıyor. Onun mevcudiyeti sakin bir limandır. Bu amca ve tatlı Rahip, Aziz Nikolaos, önce, parlak akıyla kutsal hayatını nefesine hakim olmayla kontrol etmeyi başardıktan sonra azgın dalgaları korkutuyor ve onlara hükmedebiliyor. Ve, o dalgalar da, yumuşuyor, sakinleşiyor ve durgun bir hâle geliyorlar.

Aziz Nikolaos'un adını milyonlarca insan heyecanla anmaktadırlar. Binlerce denizci, her zor anlarında onun yardımını diliyor ve Allah ile aralarında onu arabulucu olarak koyuyorlar. Sayılamayacak kadar, binlerce insan onun huzurunda diz çöküyorlar ve ona şükranlarını sunuyorlar.

Onun adı her yerdedir. Vapurlarda, kiliselerde, ikonalarda, dualarda, sevinç ve acılarda ve denizcilerin gözyaşlarında da hep o vardır.

Memleketimizde, Aziz Nikolaos adına yapılmamış bir kilise veya kır kilisesi olmayan şehir yoktur.

Tüm dünyada özellikle Aziz Nikolaos'a saygı gösteriliyor. O, azizdir, büyüktür, kerametler gösterendir, Likia'da Mira Piskoposudur, o, NİKOLAOS'TUR.

Diliyoruz ki, onun mübarek hayatı, hepimizin düşüncelerini, isteklerini ve kararlarını yönlendirsün. Diliyoruz ki, bizi, Hıristiyanlığın fazilet ve sakinlik limanına götürsün.